

Datum: 2013-12-06

Avsändare: Marknadsgruppen för nattåg i norra Norrland genom Swedish Lapland Tourism

Kontakt: Erica Mattsson, destinationsutvecklingsstrateg Swedish Lapland Tourism
erica@kirunalapland.se
070-388 60 25

Mottagare: Trafikverket
Anders Wahlberg
Box 809
971 25 Luleå

Kopia: Representanter i MG nattåg

Yttrande till beslutshandlingen för åtgärdsvalsstudien ”Kiruna – Riksgränsen, behov av plattformar och planskilda korsningar”

Yttrande från Marknadsgruppen för nattåg i norra Norrland genom Swedish Lapland Tourism till beslutshandlingen för åtgärdsvalsstudie ” Kiruna – Riksgränsen, behov av plattformar och planskilda korsningar inför kommande utredning om dubbelspårsbygge”.

Bakgrund

I november 2011 bildades en marknadsgrupp för nattåg i norra Norrland (MG nattåg). Denna grupp tillkom i samband med att Trafikverket beslutat att upphandla två dagliga turer till övre Norrland mellan åren 2013-2018. Se avsiktsförklaring mellan MG nattåg och Trafikverket i bilaga 1. MG nattågs uppdrag består i att främja utvecklingen av nattågstrafiken till Norra Norrland genom att:

- tågoperatör och besöksnäringen tillsammans arbetar för att öka resandet med nattågen genom gemensamma marknadsaktiviteter.
- skapa en kontinuerlig dialog och koordinering gällande marknadsaktiviteter med Trafikverket, som åtar sig att informera MG nattåg och föra dialog kring tågplanering som påverkar nattågen.

Representanter i marknadsgruppen för nattåg norra Norrland:

SJ Norrlandståg
Kiruna Lappland
Visit Gellivare Lappland
Lappland Resorts (driver anläggningarna Björkliden Fjällby och Riksgränsen)
Svenska Turistföreningen (driver bl.a. STF Abisko Turiststation, Aurora Sky Station och stugor längs Kungsleden)
Norrbottnens Handelskammare
Swedish Lapland Tourism – sedan maj 2013 sammankallande i MG nattåg

MG Nattåg genomför kontinuerligt möten med representanter från Trafikverket.

Swedish Lapland Tourism är en näringslivsstyrd organisation och samverkansplattform som företräder besöksnäringen i Norrbottens län samt Skellefteå kommun. Swedish Lapland används som destinations- och platsvarumärke i marknadsföringen av Sveriges nordligaste destination. Tillväxten mellan år 2000-2010 var 74 % och antalet årsverken nära på fördubblades.

Besöksnäringen i Sverige har satt som mål att fördubbla omsättningen till år 2020. Swedish Lapland ställer sig bakom detta och målet är att fördubbla näringens omsättning från 3,3 miljarder år 2010 till 6,6 miljarder till år 2020.

Turismens exportvärde, dvs. utländska besökares konsumtion i Sverige, är högre än exportvärdet för både personbilar (37,6 mdkr) och järn- och stålindustri (57,1 mdkr). Ett värde som genom åren ökat, år 2012 med 9,3 % till 106,5 miljarder kronor.

Turismen är en nätverksekonomi och innebär att många branscher i allt från transport, till handel, restaurang, aktivitetsföretag och hotell, får ta del av turistens konsumtion. Turismen skapar därmed intäkter och arbetstillfällen för många olika branscher och företag.

Besöksnäringen är sysselsättningsintensiv och ökad omsättning leder snabbt till att nya jobb skapas. Nringen skapar i stor utsträckning arbetstillfällen för både kvinnor, unga och nysvenskar. Vidare skapar besöksnäringen arbetstillfällen som stannar på platsen där genomförande ska ske, dvs. jobben kan inte flytta från orten. Därför är den också en viktig näring för utveckling av glesbygd.

Besöksnäringen har dessutom en viktig infrastrukturell roll för övriga näringslivet och samhället. Ökad tillgång på exempelvis hotell och aktiviteter kan stimulera tillväxten i övrigt näringsliv men också skapa bättre tillgänglighet för orter som inte själv har tillräckligt underlag för kollektiv trafik.

Kiruna, d.v.s. hela Kiruna kommun, har blivit en av fem utvalda destinationer i den nationella satsningen på hållbar utveckling av besöksnäringen i Sverige, med fokus fördubblad omsättning till år 2020. Näringsdepartementet ligger bakom satsningen och i den samrådsgrupp med 15 myndigheter som projektet har tillgång till finns även Trafikverket representerad.

Kiruna är den största destinationen i Norrbotten med 550 000 kommersiella gästnätter, varav ungefär hälften förläggs till turistanläggningarna längs malmbanan mot Narvik. Viktiga reseanledningar för både sommar och vinter finns i Abisko/Abisko Turiststation med Kungleden, Abisko Nationalpark och norrskensturism med huvudattraktionen Aurora Sky Station, i Björkliden och Riksgränsen med bl.a. skidåkning. Både omsättning (+62%) och gästnätter (+14%) har ökat i Kiruna sedan 2000, långt över det nationella genomsnittet. Anläggningarna kring Malmbanan har bidragit kraftigt till denna ökning.

Övergripande synpunkter på samrådshandlingen

Sedan tidigare har Marknadsgruppen för nattåg norra Norrland lämnat in ett yttrande kopplat mot den första remisshandlingen som gick ut under hösten 2013. De övergripande synpunkterna från det remissvaret presenteras nedan:

MG nattåg är av samma uppfattning som Trafikverket gällande vikten av utökad kapacitet på Malmbanan mellan Kiruna och Riksgränsen, och vidare mot Narvik. Denna utbyggnad kommer att ske under samma period som besöksnäringen i området satt som mål att fördubbla omsättningen. Därför är smidiga lösningar med kunden i fokus av största vikt för turistföretagen och möjligheten att nå uppsatt omsättningsmål. MG nattåg vill lyfta denna grupps kompetens och kunskap kring besöksnäringens behov och önskar bli en utpekad samtalspart under denna process. Något som också bifogad avsiktsförklaring mellan MG nattåg och Trafikverket borgar för.

Kompletterande och förtydligande av synpunkter

I detta kompletterande remissvar vill vi förtydliga vår åsikt kring förslaget att samlokalisera plattformarna i Katterjökk och Riksgränsen.

Katterjökk är en turistort som expanderat under de senaste åren med både stugby, affär, restaurang och hotell samt vandrarhem. Riksgränsen är en av Sveriges mest kända skidorter. Tillsammans är det två viktiga turistorter i Kirunafjällen under vintersäsong.

Förslaget om en samlokalisering av plattformarna i Katterjökk och Riksgränsen är inte rimligt. Tillgängligheten till båda orterna skulle försämrats avsevärt. Precis som i fallet med Abisko Turist är avståndet för långt för att gäster ska kunna gå själva mellan orterna med packning.

Under vintern råder relativt ofta väldigt hårt väder i området. Då är det inte rimligt för gäster att transportera sig själva, med eller utan packning, från en samlokaliserad plattform till exempelvis hotellet i Riksgränsen. Varken gångväg eller E:10 kan användas vid riktigt hårt väder. Hårt väder innebär ofta att väg E:10 stängs. Att hänvisa till väg E10 och busstrafik längs vägen är inte heller en lösning då busstrafikens tider inte är samordnade med tågtiderna.

Förslaget om att bygga planskilda passager med tillräckligt utrymme för arbetsfordon, exempelvis pistmaskiner, tycker vi är ett mycket bra förslag som underlättar för skidanläggningen att driva sin verksamhet i området.

Avslutningsvis önskar vi poängtera två prioriterade delar från vår sida:

- Vi motsätter oss förslaget att samlokalisera plattformarna i Katterjökk och Riksgränsen.
- MG nattåg önskar bli en utpekad samtalspart under processen med utbyggnad av malmbanan. Samt önskar ett specifikt samråd gällande frågan om samlokalisering av plattformen för Katterjökk och Riksgränsen.

**/ Marknadsgruppen för nattåg i norra Norrland
genom Swedish Lapland Tourism, Erica Mattsson.**